

LIETUVOS
RESPUBLIKOS SEIMAS

TEISĖS IR TEISĖTVARKOS
KOMITETAS

SEIMO I (RUDENS) SESIJOS
DARBO ATASKAITA

Ataskaitinis laikotarpis:
2024 m. lapkričio 14 d. – 2025 m. kovo 9 d.

PRITARTA
Teisės ir teisėtvarkos komiteto 2025 m.
kovo 26 d. posėdyje
(protokolas Nr. 102-P-10)

Turinys

I. BENDROJI INFORMACIJA	3
II. AKTUALIAUSI DARBAI. SVARBIAUSI TEISĖS AKTAI, KURIE BUVO PRIIMTI	5
PARLAMENTINĖ KONTROLĖ.....	7
RENGINIAI, TARPTAUTINIAI RYŠIAI.....	9
III. PRIEDAS	13
STATISTINĖ INFORMACIJA.....	13

Komiteto nariai

Julius
SABATAUSKAS

Komiteto pirmininkas

Vitalijus
GAILIUS

Komiteto pirmininko
pavadootojas

Giedrė
BALČYTYTĖ

Komiteto narė

Agnė
BILOTAITĖ

Komiteto narė

Eugenijus
SABUTIS

Komiteto narys

Agnė
ŠIRINSKIENĖ

Komiteto narė

Raimondas
ŠUKYS

Lilija
VAITIEKŪNIENĖ

Ignas
VĖGĖLĖ

Nuotraukos iš Lietuvos Respublikos Seimo interneto [svetainės](#)

Įstatymų ir kitų teisės aktų projektų svarstymas

19 Seimo pavedimai Komitetui
10 kaip pagrindiniam
9 kaip papildomam

Komiteto pateiktos išvados

8 pagrindinio komiteto išvados
5 papildomo komiteto išvados

Pareiškimų ir raštų nagrinėjimas

266 gauti raštai
77 parengti atsakymai

Posėdžiai, klausymai, kiti renginiai

13 komiteto posėdžiai
6 komiteto klausymai
5 kiti renginiai

Platesnė statistinė informacija pateikta [priede](#).

ĮSTATYMŲ IR KITŲ SEIMO PRIIMAMŲ TEISĖS AKTŲ PROJEKTŲ SVARSTYMAS

SVARBIAUSI TEISĖS AKTAI, KURIE BUVO PRIIMTI/APSVARSTYTI

Eil. Nr.	Teisės akto pavadinimas	Priimto teisės akto Nr.
1.	Priimtas Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 77, 170, 170 ¹ , 492 ir 589 straipsnių pakeitimo įstatymas. Priimtu įstatymu tikimasi sumažinti tarp jaunimo, o ypač tarp nepilnamečių ir net jaunesnių kaip 16 metų asmenų, sparčiai augančių pažeidimų, kurie susiję su elektroninių cigarečių turėjimu, vartojimu, skaičių. Tikimasi, kad priimtame įstatyme įtvirtintos administracinės nuobaudos atliks prevencinį poveikį ir atgrasys jaunus žmones nuo elektroninių cigarečių rūkymo ir atitinkamai nuo tokių pažeidimų darymo.	XV-56
2.	Priimtas Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 188 ⁴ ir 589 straipsnių pakeitimo įstatymas. Šiame įstatyme įtvirtinama mokėjimo paslaugų teikėjų atsakomybė už Lošimų ir Loterijų įstatymuose nustatomų prievolių nevykdymą, taip pat suteikiami įgaliojimai Lošimų priežiūros tarnybos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos pareigūnams atlikti administracinių nusižengimų tyrimus ir surašyti administracinių nusižengimų protokolus dėl tokių administracinių nusižengimų. Šis įstatymas įsigalios 2025 m. gegužės 1 d.	XV-109
3.	Priimtas Seimo statuto pakeitimas „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 442 straipsnio pakeitimo“, kuriame įtvirtinta nuostata, kad Seimo Ateities komiteto pirmininkas turi du pavaduotojus.	XV-36
4.	Komitetas pritarė Smurtiniais nusikaltimais padarytos žalos kompensavimo įstatymo Nr. X-296 V skyriaus pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIVP-3767, kuriuo Vyriausybė siūlo Fondo programos vykdymą pavesti Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnybai ir siekia pašalinti susiklosčiusią teisės technikos požiūriu ydingą situaciją: visame įstatyme, išskyrus įstatymo V skyrių, su smurtiniais nusikaltimais padarytos žalos kompensavimu susijusias funkcijas vykdo Fondo programos vykdytojas, o įstatymo V skyriuje – tiesiogiai Teisingumo ministerija. Šiuo projektu įtvirtinamas vieno langelio principo taikymas kompensuojant žalą smurtinių nusikaltimų aukoms ir perduodant šią kompensavimo funkciją Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnybai. Projektas parengtas atsižvelgiant į Valstybės kontrolės 2016 m. rugsėjo 19 d. valstybinio audito ataskaitoje Nr. VA-P-40-1-12 „Valstybės biudžeto lėšų apsauga, įstatymų nustatytais atvejais atlyginus kitų asmenų padarytą žalą“ – nurodytas rekomendacijas optimizuoti ir peržiūrėti funkcijų organizavimą, taip pat ministerijoms nebūdingas funkcijas perduoti pavaldžioms įstaigoms.	

Eil. Nr .	Teisės akto pavadinimas	Priimto teisės akto Nr.
5.	Komitete apsvaitytas Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 17-1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3540. Projektu siūloma įpareigoti elektrinių mikrojudumo priemonių vairuotojus važiuojant užsidėti ir užsisegti dviratininko, riedlentininko ar motociklininko šalną. Jeigu elektrinė mikrojudumo priemonė yra nuomojama, šalną privalėtų suteikti elektrinės mikrojudumo priemonės nuomotojas.	

Parlamentinės kontrolės klausimas

Dėl prioritetinių veiklos kryptių 2025–2028 m.

Posėdžio data

2024 m. lapkričio 27 d.

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos prokuratūros įstatymo 4 straipsnio 1 dalimi ir vykdydamas parlamentinę kontrolę, Seimo Teisės ir Teisėtvarkos komitetas (Komitetas, TTK) 2024 m. lapkričio 27 d. posėdyje pritarė Lietuvos Respublikos prokuratūros prioritetinėms veiklos kryptims 2025-2028 metams. Pažymėtina, kad Lietuvos Respublikos prokuratūra savo veiklą vykdo pagal Teisės ir teisėtvarkos komiteto protokoliniu nutarimu patvirtintas veiklos kryptis keturiems metams, prieš tai buvo nustatytos veiklos kryptys 2021-2024 metams. Taip pat konstatuotina, kad prioritetinės svarbiausios veiklos kryptys jau kurį laiką išlieka tos pačios, taip pat nustatomos naujos kryptys pagal tuo metu aktualiausius įvykius ar kylančias problemas. Svarbiausios jų – Baudžiamojo persekiojimo stiprinimas dėl: organizuotų grupių ir nusikalstamų susivienijimų padarytų nusikaltimų; korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų; prekybos žmonėmis; nusikaltimų susijusių su narkotikų platinimu nepilnamečiams; tyčinių labai sunkių, sunkių, apysunkių smurtinių nusikaltimų ir seksualinės prievartos nusikalstamų veikų, nuo kurių nukentėjo vaikai; nusikalstamų veikų, kuriomis daroma didelė žala valstybės finansams ir Europos Sąjungos finansiniams interesams; nusikaltimų, susijusių su tarptautinių sankcijų pažeidimais; nusikaltimų valstybei, terorizmo, nusikaltimų žmoniškumui ir karo nusikaltimų ir kitų.

Parlamentinės kontrolės klausimas

Lietuvos Respublikos rinkimų kodekso taikymo spragos bei įžvalgos dėl poreikio keisti teisinį reglamentavimą

Posėdžio data

2025 m. vasario 26 d.

Vykdydamas parlamentinę kontrolę, Seimo Teisės ir teisėtvarkos komitetas išklauė Vyriausiosios rinkimų komisijos (VRK) parengtą informaciją dėl Rinkimų kodekso taikymo spragų organizuojant 2024 m. rinkimus bei pateiktus pasiūlymus dėl teisinio reguliavimo tobulinimo. VRK pirmininkė Lina Petronienė atkreipė dėmesį, kad praktikoje kyla sunkumų dėl rinkimų komisijų sudarymo, reikalavimų komisijų nariams, biuletenių platinimo balsuojant užsienyje, parašų rinkimo, agitacijos draudimo, dezinformacijos, rinkimų stebėtojų veiklos ir kitų klausimų.

VRK pirmininkė Lina Petronienė pastebėjo, kad kai kuriose apygardose rinkimų komisijos buvo per didelės, o jų sudarymas sukėlė organizacinių sunkumų. Kai kuriuose regionuose komisijų nariai nemoka valstybinės kalbos, kas apsunkina rinkimų organizavimą, todėl siūloma šį reikalavimą reglamentuoti Rinkimų kodekse. Pakartotinio balsavimo (antro rinkimų turo) biuleteniai ne visada pasiekė rinkėjus balsuojančius užsienyje, todėl svarstyta galimybė rinkėjams patiems atsispausdinti biuletenius arba su pirmo turo dokumentais siųsti ir antro turo rinkimų paketus, kaip tai daroma kituose ES valstybėse. Be to, VRK pirmininkė pasiūlė apsvarstyti agitacijos draudimo rinkimų dieną tikslingumą bei inicijuoti mechanizmus, leidžiančius operatyviai identifikuoti ir stabdyti dezinformaciją rinkimuose.

Atskirai buvo aptarta naujos sudėties VRK 2029 m. sudarymo problema, kai tuo pačiu metu vyks ir Respublikos Prezidento rinkimai. Diskutuota apie VRK sprendimų priėmimo terminus, šurkščius Rinkimų kodekso pažeidimus, rinkimų ginčų nagrinėjimo terminų pratęsimo galimybes.

Išklaušęs VRK įžvalgas ir pasiūlymus, Komitetas priėmė sprendimą iš komiteto narių sudaryti darbo grupę dėl Lietuvos Respublikos rinkimų kodekso nuostatų tobulinimo.

2024 m. gruodžio 23 d. ataskaita Nr. VAE-11 Prokuratūros išteklių valdymas organizuojant ikiteisminį tyrimą ir jam vadovaujant, palaikant valstybinį kaltinimą baudžiamosiose bylose

2025 m. kovo 5 d

Seimo Teisės ir teisėtvarkos komitetas išklausė Valstybės kontrolės (VK) ataskaitą „Prokuratūros išteklių valdymas organizuojant ikiteisminį tyrimą ir jam vadovaujant, palaikant valstybinį kaltinimą baudžiamosiose bylose“. Audito tikslas – įvertinti, ar prokuratūra efektyviai ir rezultatyviai naudoja turimus išteklius organizuojant ikiteisminį tyrimą ir jam vadovaujant, palaikant valstybinį kaltinimą baudžiamosiose bylose.

Generalinė prokurorė Nida Grunskienė pabrėžė, kad VK įvertinta prokuratūros išteklių valdymo 2021-2024 metais ataskaita padeda atkreipti dėmesį į pasitaikančius trūkumus, į dalykus, kuriuose reikia pasitemti ar koncentruoti didesnę dėmesį, o taip pat pasidžiaugė, kad kažkokių esminių veiklos trūkumų nebuvo nustatyta. Prokuratūrai Baudžiamojo persekiojimo tobulinimo ir veiksmingumo užtikrinimo programai 2021–2024 m skirta 134,1 mln. eurų, tiriamuoju laikotarpiu penkiose apygardose 542 prokurorai organizavo, vadovavo ikiteisminiams tyrimams ir palaikė valstybinį kaltinimą baudžiamosiose bylose, per tiriamąjį laikotarpį kasmet pradėta apie 51 841 ikiteisminis tyrimas, 135 kalendorinės dienos – tokia nusikalstamų veikų vidutinė tyrimo trukmė.

Valstybės kontrolė Generalinei prokuratūrai pateikė 6 rekomendacijas: dėl Strateginio veiklos plano rodiklių peržiūros ir jų reikšmių planavimo; dėl detalesnių duomenų rinkimo ir analizavimo apie vidutinę nusikalstamos veikos tyrimo trukmę ir apie ikiteisminių tyrimų pratęsimų priežastis; dėl visų nusikalstamų veikų ištyrimo rodiklio nustatymo; dėl prokurorų ir jų padėjėjų poreikio nustatymo atsižvelgiant į darbo krūvius; dėl prokurorų kvalifikacijos tobulinimo stebėsenos mechanizmo sukūrimo; dėl turto valdymo strategijos patvirtinimo, patalpų būklės vertinimo tvarkos nustatymo. Generalinė prokuratūra šioms VK rekomendacijoms įgyvendinti jau parengė ir pasitvirtino priemonių įgyvendinimo planą.

RENGINIAI, TARPTAUTINIAI RYŠIAI

Renginio pavadinimas

Data

Konferencija „Lietuvos teisingumo sistema – kokia ir kodėl?“

2024 m. gruodžio 13 d.

Lietuvos Respublikos Seimo Konferencijų salėje vyko konferencija „Lietuvos teisingumo sistema – kokia ir kodėl?“, kurią trečią kartą organizavo Seimo Teisės ir teisėtvarkos komitetas kartu su bendru Lietuvos teismų, prokuratūros bei advokatūros Teisės forumu. Trijų teisinių profesijų atstovai drauge su politikais, žiniasklaidos atstovais diskutavo apie tai, ką dar būtina padaryti, kad Lietuvoje teisinė sistema būtų stipri, nepriklausoma bei nepavaldi – atskirta nuo įstatymų vykdomosios ir įstatymų leidžiamosios valdžios.

Pirmojoje diskusijoje Advokatų tarybos pirmininkas drauge su Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininku Juliumi Sabatausku, Lietuvos Aukščiausiojo Teismo pirmininke doc. dr. Danguole Bublione, Lietuvos Respublikos Generalinės prokurorės pavaduotoju Sauliumi Versecku, Europos Komisijos atstovybės Lietuvoje vadovu, Lietuvos teisininkų draugijos nariu Mariumi Vaščega aptarė, kokie didžiausi iššūkiai tenka teisininkų profesijai atstovams, kokie svarbiausi pokyčiai teisingumo sistemoje įvyko ar neįvyko bei kur stringama.

Teisės forumo diskusijos dalyviai kėlė klausimą, kiek vienodai ir ar visada galioja žiniasklaidos teisė žinoti, gerbiant nekaltumo prezumpciją. Dažnai girdima, kad garsios bylos skambiai pradedamos, bet tyliai baigiasi, kai nepasitvirtina įtarimai arba asmuo išteisinamas. Kada ir kiek būtina viešinti prasidėjus svarbiems tyrimams, ar užtikrinamas viešumas visoms pusėms vienodai bei kur yra riba tarp teisės žinoti bei smalsumo patenkinimo.

Į pastaruosius klausimus atsakė Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus pirmininkė prof. dr. Gabrielė Juodkaitė-Granskienė, Lietuvos Respublikos Generalinės prokuratūros Baudžiamojo persekiojimo departamento vyriausiasis prokuroras Rimvydas Valentukevičius, Advokatų tarybos narys, advokatas dr. Remigijus Merkevičius, „15 min“ vyriausiasis redaktorius Vaidotas Beniušis, ELTA vadovas, žurnalistas Vytautas Bruveris bei žurnalo „IQ“ ir „alfa.lt“ naujienų portalo vyriausiasis redaktorius, žurnalistas Ovidijus Lukošius.

Konferencija buvo tiesiogiai transliuojama per televizijos programą „Seimas – tiesiogiai“ bei Seimo [„YouTube“ paskyroje „Atviras Seimas“](#).

Renginio pavadinimas

Data

Šventinis Lietuvos apeliacinio teismo ir apygardų teismų įsteigimo 30-mečio renginys

2025 m. sausio 24 d.

Lietuvos Respublikos Seimo Konferencijų salėje vyko šventinis renginys, skirtas Lietuvos apeliacinio teismo ir apygardų teismų įsteigimo trisdešimtmečiui. Paminėti šios garbingos sukakties susirinko daugiau kaip 300 teismų bendruomenės narių ir kviestinių svečių – Lietuvos Respublikos Seimo Teisės ir teisėtvarkos komiteto narių, Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo, Lietuvos Respublikos prokuratūros, Lietuvos advokatūros, Nacionalinės teismų administracijos, Vilniaus universiteto, Vytauto Didžiojo universiteto, Mykolo Romerio universiteto atstovų.

Renginio pradžioje sveikinimo žodį Lietuvos Respublikos Prezidento vardu tarė Prezidento vyriausiasis patarėjas Andrius Kabišaitis, Seimo Pirmininkas Saulius Skvernelis, Teisingumo ministras Rimantas Mockus. Vaizdo sveikinimu kreipėsi Teisėjų tarybos pirmininkė, Lietuvos Aukščiausiojo Teismo pirmininkė Danguolė Bublionė.

Po oficialių sveikinimų vyko pranešimų sesija, kurios metu buvo pristatyta teisės tradicijų raida, nueitas apeliacinės instancijos teismų kūrimosi kelias, Lietuvos teismų veikla žvelgiant iš tarptautinių teismų perspektyvų, buvo aptarti teismų nepriklausomumo ir prieinamumo klausimai, teismų sistemos reformų sėkmės elementai. Pranešimus skaitė prof. habil. dr. Alfredas Bumblauskas, prof. dr. (HP) Egidijus Kūris, Rimvydas Norkus, Vytautas Milius, dr. Edita Dereškevičiūtė, Inga Davidonienė, taip pat teismų pirmininkai Marius Bartninkas ir Nerijus Meilutis.

Renginį organizavo Seimo Teisės ir teisėtvarkos komitetas kartu Lietuvos apeliaciniu teismu, Vilniaus, Kauno, Klaipėdos, Panevėžio ir Šiaulių apygardų teismais kartu su Nacionaline teismų administracija.

Renginys buvo tiesiogiai transliuojamas per televizijos programą „Seimas – tiesiogiai“ bei [Seimo „YouTube“ paskyroje „Atviras Seimas“](#).

Renginio pavadinimas

Data

Eurojusto veiklos vertinimo tarpparlamentinio komiteto posėdis

2024 m. gruodžio 4 d.

Seimo Teisės ir teisėtvarkos komiteto (TTK) pirmininkas Julius Sabatauskas Briuselyje dalyvavo metiniame Eurojusto veiklos vertinimo tarpparlamentinio komiteto posėdyje.

Tarpparlamentiniame posėdyje buvo diskutuojama apie Eurojusto vaidmenį kovojant su sunkiausiais tarptautiniais nusikaltimais, Eurojusto ir Europolo bendradarbiavimą, pagrindines 2023 m. bylas ir rezultatus pagal nusikaltimų rūšis. Aptartos efektyviausios teismo bendradarbiavimo priemonės, sustiprintas Eurojusto bendradarbiavimas su trečiosiomis šalimis, kas yra itin aktualu kovojant su prekyba narkotikais. Kalbėta apie veiklos iššūkius ir tendencijas, susijusias su nelegalia migracija, nusikalstamų grupuočių aktyviai naudojamo dirbtinio intelekto keliamomis grėsmėmis. Apžvelgtos ateities veiklos perspektyvos.

Renginyje didelis dėmesys buvo skirtas Eurojusto vaidmeniui įgyvendinant Europos Sąjungos (ES) teisminių atsaką į besitęsiantį agresijos karą prieš Ukrainą. Svarbu pažymėti, kad 2023 m. pradėjo veikti Eurojusto Sunkiausių tarptautinių nusikaltimų įrodymų duomenų bazė (angl. Core International Crimes Evidence Database, CICED), kuriai duomenis, be pačios Ukrainos, Jungtinių Amerikos Valstijų ir Norvegijos, šiuo metu teikia 11 ES valstybių narių, kas yra itin svarbu, siekiant parengti tvirtais įrodymais pagrįstą bylą prieš Rusijos neteisėtą ir nepateisinamą agresiją Ukrainoje. Be to, padedant Europos Komisijai, 2023 m. taip pat buvo įsteigtas ir savo veiklą Eurojusto biure Hagoje pradėjo Tarptautinis baudžiamojo persekiojimo už agresijos nusikaltimą prieš Ukrainą centras (ICPA). Pagrindinis šio centro tikslas – padėti vykdyti nacionalinius agresijos nusikaltimo, susijusio su karu Ukrainoje, tyrimus. Centrai padedant, surinkti įrodymai ir informacija padės veiksmingai pasirengti ir prisidėti prie bet kokio būsimo baudžiamojo persekiojimo už agresijos nusikaltimą, nepriklausomai nuo jurisdikcijos, kurioje jis bus vykdomas.

Karo Ukrainoje tema pasisakęs TTK pirmininkas J. Sabatauskas pabrėžė, kad karas Ukrainoje sukėlė precedento neturinčią tarptautinės teisminės bendruomenės reakciją ir padėjo už Eurojusto atliekamą darbą sprendžiant Ukrainos klausimus, kuris nuo pat karo pradžios buvo ES teismo atsako pagrindas. TTK pirmininkas pažymėjo, kad šiuo metu labai svarbu, kad kolektyviai stiprintume savo pastangas dar labiau remti Ukrainą ir pereitume nuo baudžiamojo persekiojimo tyrimų prie teismo procesų atskirose nacionalinėse jurisdikcijose. J. Sabatauskas pabrėžė, kad būtina paspartinti teisminių procesų atskyrimo procesą, kad būtų aišku, kurios šalys bus atsakingos už konkrečias bylas. TTK pirmininkas atkreipė dėmesį, kad Lietuva vertina Tarptautinio baudžiamojo persekiojimo už agresijos nusikaltimą prieš Ukrainą centro įkūrimą kaip reikšmingą žingsnį siekiant didinti nacionalinių teismų teisėtumą nagrinėjant agresijos prieš Ukrainą nusikaltimus ir ši iniciatyva prisideda prie globalių pastangų užtikrinti atsakomybę už tarptautinės teisės pažeidimus. Be to, Lietuva vertina Eurojusto pastangas kuriant Pagrindinių tarptautinių nusikaltimų įrodymų duomenų bazę ir pakvietė toliau gerinti prieigą prie šios duomenų bazės bei didinti jos prieinamumą nacionaliniams ir tarptautiniams subjektams, kas leistų stiprinti įrodymų ir procesų kokybę.

Posėdžio metu pranešimus pristatinėjo ir į parlamentarų klausimus atsakinėjo Eurojusto prezidentas Michaelis Schmidas, viceprezidentai Margarita Šniutytė-Daugėlienė ir Boštjanas Škrecas, Europos Komisijos komisaras, atsakingas už demokratiją, teisingumą ir teisės viršenybę, Michaelis Mcgrathas, kiti pareigūnai. Europos Parlamente vykęs Eurojusto veiklos vertinimo posėdis buvo 5-asis nacionalinių parlamentų kartu su Europos Parlamentu vykdomos bendros veiklos formato renginys.

Renginio pavadinimas	Data
Europos Parlamento Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų (LIBE) komiteto rengiamame tarpparlamentiniame posėdis	2024 m. gruodžio 13 d.

Seimo Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininkas Julius Sabatauskas ir Žmogaus teisių komiteto pirmininkas Laurynas Šedvydis Briuselyje dalyvavo metiniame Europos Parlamento Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų (LIBE) komiteto rengiamame tarpparlamentiniame posėdyje.

Europos Parlamente vykęs tarpparlamentinis komiteto posėdis buvo skirtas penktosios Europos Komisijos ataskaitos dėl teisinės valstybės padėties ES vertinimui. Šiais metais ypatingas dėmesys atkreiptas į kontrolės ir pusiausvyros, kaip teisinės valstybės ramsčių, ir pilietinės visuomenės vaidmens šioje srityje stiprinimą. Posėdžio dalyviai keitėsi nuomonėmis dėl teisinės valstybės padėties ES 2023 m. ir diskutavo, kaip sustiprinti ES vertybes demokratiniame teisinės valstybės ir pagrindinių teisių srities mechanizme.

Posėdyje pasisakęs TTK pirmininkas J. Sabatauskas pabrėžė, kad teisinė valstybė – tai bet kokios šiuolaikinės konstitucinės demokratijos pagrindas, vienas iš esminių principų, kylančių iš visų ES valstybių narių bendrų konstitucinių tradicijų ir pamatinių vertybių, kuriomis grindžiama ES. Todėl, pasak jo, Lietuva pritaria iniciatyvoms, skirtoms stiprinti teisinės valstybės principų įgyvendinimą.

J. Sabatauskas taip pat atkreipė posėdžio dalyvių dėmesį į pastaruoju metu itin išaugusias propagandos kampanijas, dezinformaciją ir priešišku jėgų vykdomas kibernetines atakas prieš ES ir valstybes nares ir kvietė ne tik dėti daugiau pastangų, siekiant užtikrinti žiniasklaidos saugumą ir nepriklausomumą, kurti tinkamas sąlygas pilietinei visuomenei įgyvendinti savo teises ir laisves, bet ir ieškoti būdų, kaip teisinės valstybės principo užtikrinimo mechanizme didinti ES visuomenių atsparumą.

Posėdžio metu pranešimus pristatinėjo ir į parlamentarų klausimus atsakinėjo Europos Komisijos narys, atsakingas už demokratiją, teisingumą ir teisės viršenybę, Michaelas Mcgrathas, Venecijos komisijos prezidentė Claire Bazy Malaurie, Europos Sąjungos Pagrindinių teisių agentūros atstovas Gabrielis Toggenburgas, teisės ekspertai, akademinės visuomenės ir teismų bei advokatūros atstovai iš įvairių ES valstybių narių.

Kasmetinė EK teisinės valstybės ataskaita – nuo 2020 m. kiekvienais metais rengiama ataskaita, kurioje Europos Komisija įvertina teisinės valstybės principo padėtį visoje ES bei kiekvienoje ES valstybėje narėje. Nuo 2024 m. į ataskaitą įtrauktos ir ES narystės siekiančios valstybės kandidatės. EK teisinės valstybės principo padėtį vertina keturiose srityse: teisingumo sistemose, kovos su korupcija, žiniasklaidos laisvės ir pliuralizmo, taip pat kitais instituciniais klausimais, susijusiais su stabdžių ir atsvarų sistema.

Renginio pavadinimas	Data
Europolo Jungtinės parlamentinės kontrolės grupės (JPKG) posėdis	2025 m. vasario 24 d.

Seimo Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininkas Julius Sabatauskas ir Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto narys Tomas Martinaitis Varšuvoje dalyvavo Europolo Jungtinės parlamentinės kontrolės grupės (JPKG) posėdyje.

Lenkijos parlamente vykęs Europolo JPKG, atliekančios Europolo veikos parlamentinę priežiūrą, posėdis, buvo 16-asis bendras nacionalinių parlamentų ir Europos Parlamento renginys. Tarpparlamentiniame posėdyje buvo diskutuojama apie kovą su vaikų seksualiniu išnaudojimu, prekyba narkotikais, problemas ir iššūkius, su kuriais susiduria tiek Europolas, tiek pavienės ES valstybės narės šioje srityje, aptarta pastarojo pusmečio Europolo veikla, akcentuota šios ES teisėsaugos agentūros pagalba Ukrainai.

Posėdyje pasisakęs J. Sabatauskas padėkojo Europolui už aktyvią veiklą dėl ES vidaus saugumo grėsmių, susijusių su Rusijos karo prieš Ukrainą suvaldymą, bei pažymėjo, kad pastangos koordinuoti tyrimus, kelti Ukrainos pareigūnų kvalifikaciją bei atlikti grėsmių vertinimą yra labai svarbios ir turi būti tęsiamos. TTK pirmininkas taip pat pabrėžė, kad, norint veiksmingai įgyvendinti sankcijas Rusijos režimui, reikalingas valstybių bendradarbiavimo mechanizmas. Turto valdymo mechanizmų schemos sudėtingos ir painios. Yra daug ryšių ir susijusių asmenų ar subjektų, tarpvalstybinių registracijų, operacijų. Todėl nacionalinėms institucijoms reikia keistis informacija, o Europolo vaidmuo bendradarbiavimo mechanizme ir informacijos mainuose yra gyvybiškai svarbus, nes gali padėti identifikuoti asmenis, kuriems taikomos sankcijos ir kurie dalyvauja nusikalstamoje veikloje. J. Sabatauskas taip pat atkreipė dėmesį į tai, kad daug valstybių narių pagal universalią jurisdikciją pradėjo baudžiamuosius tyrimus dėl karo nusikaltimų ir nusikaltimų žmoniškumui, įvykdytų Ukrainoje. Įrodymų rinkimas ir išsaugojimas yra labai svarbus tolesniems nacionaliniams ir tarptautiniams teisiniams procesams, kad būtų patraukti atsakomybėn visi, už minėtus nusikaltimus atsakingi, asmenys. Nacionalinėms institucijoms reikia informacijos, todėl Europolo duomenų bazės naudojimas atitinkamų asmenų tapatybei nustatyti būtų labai naudingas. Be viso to buvo pabrėžta, kad daugelis žmonių, pabėgusių nuo karo, yra pažeidžiami galimo išnaudojimo (seksualinio, darbo ir pan.) ir Europolo vaidmuo yra svarbus siekiant užkirsti kelią tokiam reiškiniui ir didinti nacionalinių institucijų informuotumą apie jį.

Posėdžio metu į parlamentarų klausimus atsakinėjo ir pastarojo pusmečio Europolo veiklą pristatė Europolo vykdomoji direktorė Katerina De Bolé (Catherine De Bolle), Europolo vykdomasis direktorius Jurgenas Ebneris (Jurgen Ebner), Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnas Wojcechas Vjevjurovskis (Wojciech Wiewiórowski). Apie kovą su prekyba narkotikais ir vaikų seksualiniu išnaudojimu savo įžvalgomis dalinosi Europos Komisijos Vidaus reikalų generalinio direktorato Kovos su seksualiniu vaikų išnaudojimu grupės vadovas Antonijus Labradoras Chimenezas (Antonio Labrador Jimenez), ES Tarybai pirmininkaujančios Lenkijos Policijos centrinio tyrimų biuro vadovas Cezaris Luba (Cezary Luba), Europolo vykdomojo direktoriaus pavaduotojas Žanas-Filipas Lekufas (Jean-Philippe Lecouffe), kiti pareigūnai.

Vizito Varšuvoje metu delegacijos nariai taip pat susitiko su Lietuvos Respublikos ambasadoriumi Valdemaru Sarapinu ir įgaliotąja ministre Audrone Markevičiene. Susitikimuose buvo aptarti aktualūs migracijos, užsieniečių integracijos, kovos su organizuotu nusikalstamumu ir, tebesitęsiant Rusijos karinei agresijai prieš Ukrainą, saugumo situacijos klausimai. Diskutuota apie Lenkijos pirmininkavimo ES Tarybai prioritetus ir geopolitinius iššūkius saugumo srityje.

STATISTINĖ INFORMACIJA

Įstatymų ir kitų teisės aktų projektų svarstymas

Seimo pavedimai komitetui

Iš jų:

▪ kaip pagrindiniam komitetui (iš jų 0 dėl atitikimų Konstitucijai)	10
▪ kaip papildomam komitetui (iš jų 2 dėl Konstitucinio Teismo nutarimų)	9

Europos Sąjungos dokumentų svarstymas	0
---------------------------------------	---

Komiteto pateiktos išvados	13
----------------------------	----

Iš jų:

▪ pagrindinio komiteto išvados	8
▪ pagrindinio komiteto papildomos išvados	0
▪ papildomo komiteto išvados	5

Komiteto iniciatyva sudarytos darbo grupės teisės aktų projektams rengti ir kitiems aktualiems klausimams nagrinėti	1
---	---

Komiteto posėdžiai	13
--------------------	----

Iš jų:

▪ apklausos būdu	7
▪ išvažiuojamieji	0
▪ bendri su kitais komitetais	0
▪ uždari	0

Komiteto klausymai	6
--------------------	---

Komiteto svarstyti parlamentinės kontrolės klausimai	3
--	---

▪ Gauta pareiškimų, raštų ir kitų dokumentų	266
▪ Parengta atsakymų ir raštų	77

Surengta konferencijų, seminarų, diskusijų, parodų ir kitų renginių	2
---	---

▪ Surengta vizitų	3
▪ Priimta delegacijų	0